

ARI HAASIO – ELISA KANNASTO

Koronapandemia-ajan vaikutukset työhön ammattikorkeakoulussa

Kun ammattikorkeakoulujen ovat sulkeutuivat konkreettisesti koronapandemian poikkeusolojen aiheuttamana 18.3.2020, suurimmalle osalle opetushenkilökunnasta kyse oli täysin uudesta tilanteesta. Olimme itse asiassa kokonaan uuden aikakauden kynnyksellä. Osa tämän kolumnin näkemyksistä onkin yleistettävissä ammattikorkeakoulun henkilökuntaa koskeviksi pandemia-aikaa käsittelevässä tutkimusprojektissamme tekemiemme haastatteluiden ja kyselyjen perusteella.

Läheskään kaikki opettajat eivät olleet aiemmin opettaneet kokonaan verkossa järjestettäviä kursseja. Vaikka Moodle oli oppimisympäristönä kaikille tuttu, muutamilla opettajilla sen käyttö rajoittui aineistojen tallentamiseen tai tehtävien palautuskansioiden alustana. Osalle henkilöstöstä esimerkiksi bloggaaminen, opetusvideoiden teko ja muut vastaavat verkko-opetuksen menetelmät olivat täysin vieraita. Oma organisaatiomme, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, oli onneksi jo ennen pandemiaa panostanut digitukeen niin pedagogisesti kuin didaktisestikin, mikä helpotti meidän ja kollegojemme verkkoon siirtymistä.

Muutamat opettajat kokivat kuitenkin tilanteen hyvin raskaana. Esimerkiksi työmäärä kasvoi merkittävästi, kun luentototeutuksia täytyi nopeasti muuntaa verkkototeutuksiksi. Lisäksi työskenteleminen yksin, erossa työyhteisöstä, saattoi olla haasteellista.

Muutamat opinnäytetöiden tekijät katosivat jonnekin. Ohjausta annettiin Teamsin välityksellä, mutta osaan opiskelijoista ei saanut minkäänlaista yhteyttä. Ryhmien aktivointi verkko-opetuksessa saattoi olla haasteellisempää kuin perinteisessä luokkatyöskentelyssä. Vuorovaikutuksen ylläpito aiheutti välillä ongelmia: vaikka opiskelija oli kirjautunut Teamsiin, hän teki joskus jotain aivan muuta kuin opiskeli.

Uusi ja yllättävä koetaan tunnetusti usein uhkaksi. Toki uusi ja vieras tilanne aiheuttaa kysymyksiä, epävarmuuttakin, mutta sen voi nähdä myös mahdollisuutena. Monille etätyö lisäsi työn mielekkyyttä. Pitkät työmatkat jäivät lisäksi pois, ja työaika pystyi järjestämään joustavammin.

Pandemia-aika muutti myös pysyvämmiin työskentelytapoja. Verkkokurssit ovat jonkin verran lisääntyneet, ja opintojen suoritustavat ovat näin muuttuneet joustavimmiksi. Etätyön määrä on kasvanut. Niin ikään suurin osa kouksista on siirtynyt pidettäväksi verkossa tai hybridimuotoisesti.

Erilaisten välineiden sekä verkkopedagogiikan tuntemus kehittyivät selkeästi. Verkko on alettu nähdä mielekkäänä ympäristönä opettaa, esimerkiksi ajasta ja paikasta riippumattoman opetuksen järjestämisen ansiosta. Opiskelijoille joustavuutta lisännyt hybridiopeutus oli opetusmenetelmistä haastavin sekä opettajalle

että opetusryhmälle. Kun osa opiskelijoista oli luokkahuoneessa ja osa taas verkossa, ei kumpaakaan ryhmää pystynyt huomioimaan täysipainoisesti.

On perusteltua sanoa, että koronapandemia toi oppilaitoksiin uuden normaalin, joka jatkossa haastaa opetusalaan. Vaikka syksyllä 2022

palattiin lähiopetukseen, verkko-opetuksen määrä on lisääntynyt, mutta samalla myös opiskelijoiden vaatimukset sille ovat kasvaneet. Opettajien pedagogiset taidot ovat kehittyneet ja työskentelymenetelmät uudistuneet. Koronapandemian opetuksena on, että vastoinkäymiset ovat voitettavissa. Niiden avulla voi myös oppia uutta ja kehittää omaa osaamistaan.